

Kulturmiljøer i Kommuneplan 2021 FORSLAG

Kulturmiljø	Udpegningsstatus		Begrundelse/bemærkninger	Kulturmiljøtype/bærende fortælling	Tidsperiode	Værdisætning	Afgrensning m/u omgivelser	
Fårdrup	Ja		Klar fortælling om udskiftningstidens forandring af det tidligere landsbyfællesskab. Et mindre antal gårde er bevaret i selve landsbyen. En varieret småhusbebyggelse (længehuse) har udfyldt hullerne efter de udflyttede gårde. Disse ses ligge omkring landsbyen i en meget velbevaret stjerneudstyknings (synlig ved jorddiger og bevoksning i markskel).	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Skørpinge	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Stort antal af udflyttede, klart aflæselige gårde i en velbevaret vej- og bebyggelsesstruktur.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Slots Bjergby	Ja		Kulturmiljø med to fortællinger: Agerbrugslandsby (Slots Bjergby) og husmandsudstyknings (Bjergby Mark). To forskellige bebyggelsesmønstre, fysisk adskilte. I selve landsbyen større, udflyttede gårde og småhuse. Karakteristisk usmandsudstyknings med smalle veje og lille skala i et skrånende terræn.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Bjergby Mark		Nej	<i>Lægges sammen med Slots Bjergby - udgår som selvstændigt kulturmiljø.</i>		1850-1900	--	--	--
Sludstrup	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Velafgrænset landsbymiljø med bevaret gadeforløb og bebyggelsesmønster med udflyttede gårde.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Bøstrup	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. I selve landsbyen et velbevaret vejforløb og bebyggelsesmønster med udflyttede gårde omkring tidligere forte/fællesjord og småhuse samlet mod øst.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Lorup		Ja - ændre	Klar fortælling om skovbrug som en del af levegrundlaget for et landsbyfællesskab. Skovbebyggelse bestående af en lille klynge gårde (Lorup), husmandsudstyknings samt spredte "skovhuse". <i>Kulturmiljøudpegnings er udvidet til at omfatte hele ejerlavet for i højere grad at afspejle sammenhængen mellem skov og bebyggelse.</i>	Landsby - skovbebyggelse	1750-1800	Regional betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Kirkerup	Ja		Klar fortælling om landsbyfortælling og udskiftningstid. Skovbrug har historisk set været en væsentlig del af landsbysamfundets levegrundlag, hvilket adskiller Kirkerup fra de fleste øvrige landsbyer.	Landsby - skovbebyggelse, landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Gerlev	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Velbevaret vejforløb og bebyggelsesmønster, generelt velholdt bebyggelse (gårde og gadehuse/længehuse). Diger markerer markskel i en generelt velbevaret stjerneudstyknings omkring selve landsbyen. Kuperet landskab mod øst opleves i flere forskellige kig mellem husene.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Hemmeshøj	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskabet og udskiftningstid. Udflyttede, store/ferlængede gårde "som perler på en snor" ses langs Hemmeshøjvej. Placering i landskabet afspejles i udskiftningsprincip: Blokudstyknings langs åen, stjerneudstyknings i øvrigt.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Eggeslevmagle	Ja		Delvist klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Velbevaret bebyggelsesmønster, dog præget af den gennemskærende Skælskørvej. Bebyggelse løbende ombygget/moderniseret. Landskabelige forhold (våd lavning øst om og ind i landsbyen) tilfører værdifuldt særpræg.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Høve	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Rummer desuden fortælling om udvikling efter landsbyfællesskabets ophør i form af småhuse opført på tidligere forte/fællesjord.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Venslev	Ja		Delvist klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid - sløret/"tabt" gennem nedrivning, ombygning mv. Oprindelige funktioner (brugs, forsamlingshus, skole) ikke længere synlige. <i>Truet kulturmiljø</i>	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	--	--
Hyllested		Nej	Stort "tab" af bevaringsværdier, særligt på bebyggelsesniveau i selve landsbyen, som er stærkt præget af nedrivninger (gårde) og utilpassede ombygninger/moderniseringer. Tidligere væsentlige funktioner erkendes ikke længere (skole, brugsforening, forsamlingshus mm.)	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/lav bevaringsværdi	--	--
Bisserup		Ja - ændre	Kulturmiljø med to sammenhængende fortællinger: Agerbrugslandsby og havneby/ladeplads. De to miljøer er sammenvoksede siden start 1800-tallet og bærer præg af den gensidige påvirkning/afhængighed. <i>Ældre sommerhusområde øst for havnen udgår - er i dag svært aflæseligt pga. nyere bebyggelse. Bisserup Havn indgår også i kulturmiljøet Holsteinborg</i>	Landsby - landbosamfund, udskiftningstid, havn/ladeplads		Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Gl. Forlev	Ja		Velafgrænset landsbymiljø, præget af store gårde og velbevaret vejforløb. Stjerneudstyknings synlig med veje eller diger i markskel. Tydelig husmandsudstyknings mod vest.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Hejninge	Ja		Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. I selve landsbyen et velbevaret vejforløb og bebyggelsesmønster med udflyttede gårde og synlig forte. Særtræk i omgivelserne er de parvist udflyttede gårde.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	

Hallelev	Ja			Klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Velbevaret vejforløb og bebyggelsesmønster. Særligt karakteristisk er de meget store, udflyttede gårde samt tidligere andelsmejeri, som afspejler velstand og driftighed.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Næsby ved Skoven			Nej	Utydelig/svært aflæselig fortælling. Stort "tab" af bevaringsværdier i både bebyggelsesmønster (nedrevne gårde) og bebyggelse (ombygning/modernisering). <i>Registrering lægger op til nyt kulturmiljø: Husmandsudstyknig mod øst (Dragshuse)</i>	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/lav bevaringsværdi	--	--
Øster Stillinge	Ja			Utydelig/svært aflæselig fortælling. Landsbyfællesskabets bebyggelsesmønster er i hovedtræk bevaret, men stærkt præget af den gennemskærende Stillingevej. Bebyggelsen i selve landsbyen afspejler kun i mindre grad agerbrug/landbosamfund. <i>Truet kulturmiljø</i>	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Næsby ved Stranden	Ja			Delvist klar fortælling om landsbyfællesskab og udskiftningstid. Et lille landsbymiljø med velbevaret vej- og bebyggelsesstruktur. Landsbymiljøet er præget af tæt bevoksning, som skaber et særligt, intimt miljø.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Vester Bøgebjerg		Ja - ændre		Atypisk fortælling om den udskiftede landsby, der ved udflytning, nedlægning og/eller sammenlægning af gårde er blevet til åbent land med husmandslodder. Kulturmiljøet har ikke en egentlig "kerne", da bebyggelsen ligger spredt i en større del af landsbyejerlavet. <i>Ændret fokus i afgrænsning, så kulturmiljøet også omfatter husmandsudstyknig og ejerlav og ikke kun den tilbageværende landsbybebyggelse.</i>	Landsby - udskiftningstid og husmandsudstyknig	1850-1900	Lokal betydning/middel bevaringsværdi		u. omgiv.
Neble			Nej	Utydelig/svært aflæselig fortælling. Et lille og intimt landsbymiljø præget af kraftig bevoksning. Bebyggelsen i selve landsbyen afspejler kun i mindre grad fortællingen om agerbrug/landsbyfællesskabet.	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1800	Lokal betydning/lav bevaringsværdi	--	--
Boeslunde	Ja			Landsbymiljø med flere fortællinger: Oprindelig agerbrugslandsby/kirkelandsby med tydeligt præg af velstand og udvikling i første halvdel af 1900-tallet (andelstid).	Landsby - andelstid	1750-1800/1880-1950	Lokal betydning/middel bevaringsværdi		u. omgiv.
Havrebjerg	Ja			Landsbymiljø med flere fortællinger: Oprindelig agerbrugslandsby/kirkelandsby med tydeligt præg af velstand og udvikling i slutningen af 1800-tallet (stationsby) og første halvdel af 1900-tallet (andelstid).	Landsby - stationsby og andelstid	1880-1950	Lokal betydning/høj bevaringsværdi		u. omgiv.
Agersø	Ja			Kulturmiljø med to fortællinger: Agerbrugslandsbyen og havnen (transport af personer/varer/dyr). De to fortællinger er fysisk sammenbundne med bebyggelse og allétræer langs vejen mellem landsby og havn. I selve landsbyen et meget velbevaret vejforløb, bebyggelsesmønster og bebyggelse, særligt præget af mange store/flerlængede udflyttede gårde.	Ø med landsby - landbosamfund, udskiftningstid, havn	1750-1950	Regional betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Agersø by			Nej	<i>Lægges sammen med Agersø (ø) - udgår som selvstændigt kulturmiljø.</i>	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1950	--	--	--
Omø	Ja			Kulturmiljø med to fortællinger: Agerbrugslandsbyen Omø by og havnebyen Kirkehavn. To forskellige bebyggelsesstrukturer. I Omø by et meget velbevaret vejforløb, bebyggelsesmønster og bebyggelse, særligt præget af de udflyttede gårde (flerlængede).	Ø med landsby - landbosamfund, udskiftningstid, havn	1750-1950	Regional betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	
Omø by			Nej	<i>Lægges sammen med Omø (ø) - udgår som selvstændigt kulturmiljø.</i>	Landsby - landbosamfund og udskiftningstid	1750-1950	--	--	--
Espe	Ja			Helstøbt fortælling om herregårdens udnyttelse og afhængighed af ressourcerne i det omgivende landskab. I omgivelserne giver velbevarede, autentiske vejforløb med alléer/vejtræer og stendiger struktur i landskabet. Det centrale bygningsanlæg med hovedbygning og avlsbygninger er i kraft af dets størrelse og arkitektur et kraftfuldt udtryk for herregårdens position i samfundet.	Herregårdslandskab	1500-1850	Regional betydning/højbevaringsværdi	m. omgiv.	
Holsteinborg		Ja - ændre		Geografisk stort kulturmiljø, som med flere "kerner" afspejler herregårdens omfattende indflydelse i lokalmiljøet og -samfundet. Kulturmiljøet omfatter udover selve herregården og det dyrkede/strukturerede landskab med alléer, diger mv. også landsbyen Rude (embedsfunktioner), Sninge (avlsgård). <i>Bisserup Havn tilføjes til kulturmiljøet, da Holsteinborg spillede en afgørende rolle i havnens udbygning i 1700-tallet. En del af den nuværende udpegning længst mod nordøst udgår (Fyrendal Skov).</i>	Herregårdslandskab	1300-1850	Regional betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	u. omgiv.
Basnæs	Ja			Helstøbt fortælling om herregårdens udnyttelse og afhængighed af ressourcerne i det omgivende landskab. Store markflader brudt af bevoksning (remiser, skov, allétræer). Hovedbygning og avlsbygninger repræsenterer i størrelse og arkitektur herregårdens position i samfundet, er dog delvist skjult i omgivelserne af skov. Kulturmiljøet omfatter desuden en nyere industrifortælling centreret omkring produktionsbygningerne til det tidligere cikoretørteri (opført 1933).	Herregårdslandskab	1400-1850/1930-1970	Regional betydning/højbevaringsværdi	m. omgiv.	
Borreby	Ja			Helstøbt og meget klar fortælling om udviklingen fra forsvarsanlæg til "traditionel" herregård centreret omkring landbrug og udnyttelse/afhængighed af det omgivende landskab. Herregården er placeret midt i sit ressourceområde/ejerlav. Velbevarede bygninger og vejforløb. Hovedbygningen (herreborgen) er en af Danmarks bedst bevarede renæssanceborge bygget til forsvar i tiden efter Grevens Fejde.	Herregårdslandskab	1300-1850	Regional betydning/høj bevaringsværdi	m. omgiv.	

Skovsgård	Ja			Hovedgård med udviklingshistorie knyttet til mølledrift (vandmølle, hollandsk vindmølle) samt bagerivirksomhed (fra midt 1800-tallet). Kulturmiljøet har flere træk tilfælles med herregårdslandskaberne, dog er skalaen væsentlig mindre.	Hovedgårdslandskab	1300-1850	Lokal betydning/middel bevaringsværdi	m. omgiv.	
Tude Ådal	Ja			Geografisk stort kulturmiljø med flere fortællinger. Fælles er fortællingen om menneskets forskellige måder at udnytte og forme landskabet - gennem 2000 år. Omfatter dæmning ved Pine Mølle/møllesøen (ældste dele er fra o. år 200), åen som vandvej til vikingeborgen Trelleborg, vandkraft (Pine Mølle, dog svært aflæselig), slusebroen ved Bildsøvej, diger og kanaler ved Frølund Fed (landindvinding slut 1800-tallet). <i>Dele af kulturmiljøet indgår også i kulturmiljøerne Næsby ved Stranden og Gl. Forlav (da åløbet udgør ejerlavsgænse).</i>	Ådal med inddæmet engareal, slusebro, dæmning og vikingeborg	200-1880	Regional betydning/høj bevaringsværdi		u. omgiv.
Dæmning ved Tude Å			Nej	<i>Udgår som selvstændigt kulturmiljø. Lægges sammen med Tude Ådal.</i>	Fortidsminde - infrastrukturanlæg	ca. 200	--	--	--
Sprogø	Ja			Unikt kulturmiljø med flere fortællinger, der alle relaterer sig til øens beliggenhed midt i Storebælt: Territoriere (borgruin), "mellestation" i transporten mellem landsdelene (fyrtårn, isbådstransport, posthus) og isolation (anstalt for anbringelse af kvinder). <i>Registrering lægger op til beskrivelse af et større tema om infrastruktur/transport.</i>	Ø med bygninger og anlæg til transport samt forsorgsinstitution	1170-1970	National betydning/høj bevaringsværdi		u. omgiv.
Korsør Isbådsstation	Ja			Kulturmiljøet er del af en unik fortælling om overfart og transport af gods og personer mellem landsdelene på hver side af Storebælt, som har tilknytning til Sprogø (se selvstændig beskrivelse) og lignende anlæg på Knudshoved. Snæver afgrænsning omkring matriklen for Halsskov Revhus (isbådsstation med bådehus), beliggende yderst på revodden. <i>Registrering lægger op til beskrivelse af et større tema om infrastruktur/transport.</i>	Storebæltsoverfarten - bygninger og anlæg til transport	1590-1940	Regional betydning/høj bevaringsværdi		u. omgiv.
Skanser på Revodden			Nej	Svært aflæselig fortælling. Græsdækket, lav skansevold (maks. 50-100 cm over terræn) fornemmes svagt som en linje i landskabet med fremskudte bastioner. Brydes og sløres af bl.a. veje, stier, havneanlæg (Halsskov havn) og sommerhusbebyggelse. Skanserne er beskyttet som fredet fortidsminde.	Fortidsminde - forsvarsværk	1060-1820 (usikker)	Lokal betydning/lav bevaringsværdi	--	--
Korsør Færgehavn		Ja - ændre		Klar fortælling om færgedriften over Storebælt. Et kulturmiljø med tydeligt funktionelt præg, hvor markante bygninger og anlæg i stor skala vidner om omfanget og betydningen af færgedriften. <i>Tidligere kulturmiljøudpegning deles i to (Korsør Færgehavn og Korsør Fæstning) med skarpere fokus i fortællingerne. Registrering lægger op til beskrivelse af større tema om infrastruktur/transport.</i>	Storebæltsoverfarten - bygninger og anlæg til transport	1880-1997	Regional betydning/høj bevaringsværdi		u. omgiv.
Korsør Fæstning		Ja - ændre		Fæstningsanlæg med bastioner og voldgrave samt markante bygninger fra 1600- og 1700-tallet. Kulturmiljøet er nært knyttet til fortællingen om Korsør by, da fæstningen kontrollerede skibsfarten gennem og over Storebælt samt indsejlingen til Korsør Nor - som i høj grad danner grundlag for bydannelsen. <i>Tidligere kulturmiljøudpegning deles i to (Korsør Færgehavn og Korsør Fæstning) med skarpere fokus i fortællingerne.</i>	Fortidsminde - fæstningsanlæg med betydning for bydannelse	1300-1800	Regional betydning/høj bevaringsværdi		u. omgiv.
Tårnborg			Nej	Svært aflæselig fortælling. Eneste bevarede, synlige element fra det middelalderlige fæstningsanlæg (udover kirken) er den høje borgbanke. Kulturhistorisk og landskabeligt et væsentligt og vigtigt område. Området er fredet som fortidsminde og er desuden omfattet af naturfredning.	Fortidsminde - voldsted	1060-1400	Lokal betydning/lav bevaringsværdi	--	--
Skovsø Bro			Nej	<i>Kan evt. indgå et større formidlingstema om infrastruktur/transport</i>	Bygninger og anlæg til transport	1781			
Vårby Bro			Nej	<i>Kan evt. indgå et større formidlingstema om infrastruktur/transport</i>	Bygninger og anlæg til transport	1661			
Vej- og jernbanestrækninger (8 i alt)			Nej	<i>Kan evt. indgå et større formidlingstema om infrastruktur/transport</i>	Bygninger og anlæg til transport	--			